

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาของโครงการย่อย ทั้ง 4 สามารถสรุปได้ดังนี้

โครงการย่อยที่ 1

ผลกระทบเชิงนิเวศจากการท่องเที่ยวแหล่งน้ำในเขตเมืองพญา สามารถแบ่งออกได้เป็น ผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ผลกระทบจากการสัมผัสและทำลายปะการัง ผลกระทบต่อความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต รวมถึงระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยระหว่างแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นและแหล่งน้ำธรรมชาติ มีความแตกต่างกันตามลักษณะรูปแบบการใช้ประโยชน์ ทั้งนี้การติดตามความเปลี่ยนแปลงสามารถทำได้ โดยการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ติดตามพฤติกรรมนกกาน้ำ และใช้วิธี Line Intercepted Transect และ Belt Transect ในการศึกษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพน้ำบริเวณแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นมีคุณภาพด้อยกว่าแหล่งน้ำธรรมชาติ เนื่องมาจากการใช้ประโยชน์อย่างหนาแน่นในพื้นที่ จำนวนครั้งในการแตะและทำลายปะการังของนกกาน้ำมีความแตกต่างกันไปตามเพศ ระดับชั้น การดำน้ำของนกกาน้ำ การมีกล้องและ pointer อัตราการแตะและทำลายปะการังของนกกาน้ำโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 2.67 และ 0.08 ครั้งต่อคน ต่อการดำน้ำ 1 ครั้ง ตามลำดับ ในส่วนของความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตบริเวณแนวปะการังธรรมชาติและแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในหลายกรณี อาทิเช่น ความสมบูรณ์และจำนวนชนิดของปะการังที่แตกต่างกันออกไป จำนวนชนิดของสัตว์เกาะติดและสิ่งมีชีวิตที่พบบริเวณพื้นทราย และความแตกต่างของชนิดปลา เมื่อเปรียบเทียบระดับความรุนแรงของผลกระทบ พบว่า แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นได้รับความรุนแรงของผลกระทบน้อยกว่าแนวปะการังธรรมชาติ เนื่องมาจากลักษณะโครงสร้างและตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ผลกระทบส่วนใหญ่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงความสมบูรณ์และความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ดังนั้น การจัดการแก้ไขและวางแนวทางในการควบคุมมาตรฐานคุณภาพน้ำ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการเพื่อที่จะคงไว้ซึ่งความสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตต่อไป

โครงการย่อยที่ 2

จากปัญหากิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ศึกษาบริเวณทะเลเมืองพญาที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในขณะที่พื้นที่ที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมดำน้ำได้มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติทั้งในบริเวณแนวปะการังธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นเกิดความเสื่อมโทรม การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการพัฒนาแหล่งน้ำ และนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี สำหรับการท่องเที่ยวแหล่งน้ำ โดยพิจารณาจากรูปแบบการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักดำน้ำในการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำทั้งสองประเภท

การกำหนดแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการท่องเที่ยวแหล่งน้ำ ในแนวปะการังธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวแหล่งน้ำที่ยั่งยืนจำเป็นต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของการประกอบกิจกรรมดำน้ำที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ สภาพแวดล้อมใต้น้ำ และต่อความปลอดภัยของตัวนักดำน้ำเอง โดยสามารถแบ่งประเภทขององค์ประกอบได้เป็น 2 ส่วน คือ องค์ประกอบที่ส่งผลเสียต่อสภาวะแวดล้อมใต้น้ำ เช่น พฤติกรรมที่ส่งผลเสียต่อแนวปะการัง และสภาพแวดล้อม คุณภาพน้ำ ความ

เพราะบางเชิงนิเวศ และองค์ประกอบที่ส่งผลร้ายต่อตัวนักดำน้ำโดยตรง เช่น ปัจจัยทางกายภาพของพื้นที่ที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้ประโยชน์ อันตรายที่อาจจะเกิดจากลักษณะของแหล่งน้ำเรือจม และอันตรายจากสิ่งมีชีวิตใต้ทะเล

ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักดำน้ำที่มีต่อแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นและแนวปะการังธรรมชาติในบริเวณพื้นที่ศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจต่อการเดินทางมาดำน้ำบริเวณแนวปะการังธรรมชาติ มากกว่าแหล่งน้ำเรือจม อย่างไรก็ตามสมมติฐานหลักของการศึกษาค้างนี้ไม่ได้คาดหวังที่จะใช้แหล่งน้ำเรือจมเพื่อทดแทนการใช้ประโยชน์จากแนวปะการังธรรมชาติ แต่คาดหวังว่าการใช้ประโยชน์จากแนวปะการังธรรมชาติจะลดลงเมื่อมีแหล่งน้ำแหล่งอื่น ๆ มาแบ่งเบาการใช้ประโยชน์เพื่อเปิดโอกาสให้แนวปะการังธรรมชาติมีโอกาสในการฟื้นตัว ทั้งนี้ ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต และความเป็นธรรมชาติ เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักดำน้ำพึงพอใจที่จะดำน้ำในแนวปะการังธรรมชาติ ในขณะที่นักดำน้ำชื่นชอบเรือจม เพราะความแปลก น่าสนใจ และน่าตื่นเต้น การพิจารณาสร้างแหล่งน้ำแห่งใหม่จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงรูปแบบการนำเสนอ และการจัดวางในพื้นที่ (Master layout) เพื่อลบล้างข้ออ่อนเรื่องความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ อย่างไรก็ตามความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต และความเป็นธรรมชาติจะเพิ่มขึ้นตามเวลาที่วัสดุต่างๆ เช่น ปะการังเทียม เรือรบถูกนำลงพื้นทะเล นอกจากนี้ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มประชากรนักดำน้ำ (เช่น เพศ สัญชาติ ประสบการณ์การดำน้ำและระดับขั้นการดำน้ำ) มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำ การเลือกสรรพื้นที่ที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ จัดรูปแบบการใช้ประโยชน์ให้หลากหลาย และประชาสัมพันธ์ให้มีการเลือกใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมจะช่วยพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มตัวอย่างประชากรนักดำน้ำส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น และมุ่งหวังที่จะไปเสาะหาแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นแหล่งอื่นๆต่อไป โดยเห็นควรให้มีการสร้างแหล่งน้ำเทียม เช่น เรือจม เครื่องบินจม เพิ่มเติม นักดำน้ำส่วนใหญ่ยังเต็มใจเสียค่าธรรมเนียม ถ้าเงินที่เสียไปจะถูกใช้เพื่อการพัฒนา บำรุงรักษาแหล่งน้ำโดยตรง

ในการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อตอบสนองต่อรูปแบบการใช้ประโยชน์ตลอดจนความพึงพอใจของนักดำน้ำจึงจำเป็นต้องบูรณาการการใช้ประโยชน์ของพื้นที่เหล่านี้เข้าด้วยกัน โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ ลักษณะของความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เข้าประกอบการพิจารณาในการจัดสร้างแผนผังการคัดสรรพื้นที่ โดยแบ่งขอบเขตความสามารถในการใช้ประโยชน์ด้วยปัจจัยความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต หรือ ปัจจัยข้อจำกัดอื่น ๆ จากนั้นจึงดำเนินการคัดสรรพื้นที่เพื่อระบุจุดลงบนแผนผัง อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาและจัดสร้างเป็นข้อมูลที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา การจัดสร้างแผนผังจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับแก้เป็นระยะ

การทดลองใช้ปัจจัยทางกายภาพและจิตวิทยาโดยการประยุกต์ใช้ข้อมูลที่มี โดยการประยุกต์ใช้กับพื้นที่ศึกษา 2 บริเวณ คือ แนวปะการังเกาะล้าน (หาดนวล) และ เรือหลวงกูด พบว่า การใช้ประโยชน์ในปัจจุบันยังอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถรับได้ โดยข้อจำกัดของการใช้ประโยชน์ คือ จำนวนทุนผูกเรือ และผลกระทบที่เกิดทางกายภาพจากการดำน้ำ เพื่อเป็นการเพิ่มขอบเขตในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเมืองพญา ควรพิจารณาติดตั้งทุนจอดเรือ

เพิ่มเติม และประชาสัมพันธ์การใช้แนวปฏิบัติที่ดีในการดำน้ำเพื่อลดผลกระทบจากการใช้ประโยชน์พื้นที่แหล่งดำน้ำ

โครงการย่อยที่ 3

จากการศึกษาสถานภาพด้านตลาด และการตลาดของธุรกิจท่องเที่ยวดำน้ำในเขตเมืองพัทยา พบว่า ปัจจุบันบริเวณหมู่เกาะล้าน เมืองพัทยา เป็นแหล่งดำน้ำที่มีกิจกรรมการเรียน/การสอนดำน้ำ ให้กับ นักดำน้ำรุ่นใหม่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในแต่ละปี สอดคล้องกับการขยายตัวของธุรกิจร้านดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยาที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ประกอบกับ จำนวนครูดำน้ำอิสระที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของผู้ที่มาดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนไทยที่มาจากกรุงเทพฯ และเป็นกลุ่มชาวต่างชาติ ซึ่งจะติดต่อผ่านร้านดำน้ำโดยตรงหรือครูสอนดำน้ำอิสระ วิธีการติดต่อคือ ด้วยตัวเอง ผ่านทางคนรู้จัก และผ่านทางตัวแทนจำหน่าย

ความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาดำน้ำในเขตเมืองพัทยา มีความต้องการ 2 รูปแบบ คือ การมาท่องเที่ยวพักผ่อน/นันทนาการ และการเรียน/การสอน/การสอบดำน้ำ โดยแนวโน้มความต้องการเรื่องของโปรแกรมการดำน้ำนั้น ในปัจจุบันร้านดำน้ำสามารถตอบสนองความต้องการได้อยู่แล้ว เพียงแต่ต้องการแหล่งดำน้ำลึกแห่งใหม่ในอ่าวพัทยา โดยลักษณะของแหล่งดำน้ำลึกที่มนุษย์สร้างขึ้นในมุมมองของนักท่องเที่ยวดำน้ำลึก ต้องการให้เป็นแหล่งดำน้ำที่มีความแปลกใหม่ เพิ่มความท้าทายในการท่องเที่ยว พร้อมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ท่องเที่ยวทะเล แต่ไม่ได้มีความคาดหวังเรื่องของความสวยงามและความหลากหลายของปะการัง

โครงสร้างตลาดท่องเที่ยวดำน้ำลึกในแหล่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในเขตเมืองพัทยา มีลักษณะเป็นสินค้าเฉพาะ (Exotic) นักท่องเที่ยวต้องมีความสนใจ (Interested) และมีรสนิยม (Taste) ชื่นชอบการผจญภัยใต้น้ำ และต้องมีความรู้ในการดำน้ำลึกมาแล้วในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ โครงสร้างตลาดของธุรกิจดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยา มีลักษณะคล้ายคลึงกับตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (Monopolistic Competition Market) กล่าวคือ เป็นตลาดที่มีผู้ซื้อเป็นจำนวนมาก และผู้ขายเป็นจำนวนมาก แต่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายต่างมีอิสระเต็มที่ในการตัดสินใจซื้อและขาย โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวคนอื่นๆ ถึงแม้ว่า สินค้าการท่องเที่ยวหรือโปรแกรมการท่องเที่ยวดำน้ำลึก มีแหล่งดำน้ำเดียวกัน

มาตรการ เงื่อนไข และข้อจำกัดของมาตรการต่างๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวดำน้ำลึกในแหล่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในเขตเมืองพัทยา ก็คือ การกำหนดมาตรการความปลอดภัย การกำหนดค่าธรรมเนียมการท่องเที่ยว การจัดระเบียบแหล่งดำน้ำ และการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน

โครงการย่อยที่ 4

การศึกษาโครงการย่อยที่ 4 เพื่อนำไปสู่การจัดทำแนวทางยุทธศาสตร์และการพัฒนาหลักการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแหล่งดำน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นในเขตเมืองพัทยานั้น จากการศึกษาเบื้องต้นและการจัดสัมมนา ทำให้สามารถวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยา ได้ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ศักยภาพเชิงนิเวศของแหล่งดำน้ำลึก 2) ศักยภาพด้านตลาด และ 3) ศักยภาพ

ด้านองค์กรและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ซึ่งพื้นที่ทางทะเลของเมืองพญาที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่ในการพัฒนาแหล่งน้ำลึกให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับภูมิภาคอาเซียน ในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจดำน้ำลึกในเขตเมืองพญาและเขตกรุงเทพฯ นั้น มีจำนวนมากเพียงพอต่อการรองรับการเติบโตและการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวดำน้ำลึกนี้ โดยที่สำนักงานเมืองพญาควรเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวและต้องมีการบูรณาการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ภายใต้แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจสูงสุดของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ

สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวดำน้ำลึกในเขตเมืองพญา จากการนำศักยภาพทั้ง 3 ด้านมาวิเคราะห์ SWOT Analysis สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการท่องเที่ยวดำน้ำในแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นในเขตเมืองพญาได้ 4 ด้านคือ 1) ด้านการตลาดและลูกค้า ต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งจากภายในและต่างประเทศ และมุ่งเน้นให้เมืองพญาเป็นแหล่งฝึกสอนนักเรียนดำน้ำลึกที่มีชื่อเสียงของภูมิภาคอาเซียน 2) ด้านประสิทธิภาพการดำเนินการ ควรกำหนดมาตรการที่จำเป็นในการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำ และการควบคุมให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และกำหนดให้เมืองพญาเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบการพัฒนาและกำกับดูแลการใช้พื้นที่รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการประสานงานของทุกภาคีที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งสร้างแหล่งดำน้ำลึกเพิ่มขึ้นในเขตเมืองพญา 3) ด้านการพัฒนาเชิงองค์กรและการเรียนรู้ ให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวดำน้ำลึกในเขตเมืองพญาเพื่อจัดทำกิจกรรมต่างๆ ที่เห็นพ้องร่วมกัน (Common interest) และจัดทำแผนผังรวม (Master layout) ของแหล่งน้ำแห่งใหม่ๆ ในเขตเมืองพญา และ 4) ด้านงบประมาณ ควรจัดสรรทางงบประมาณเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวดำน้ำลึกจาก 4 แหล่งคือ 1) งบประมาณจากส่วนกลาง 2) จากหน่วยงานท้องถิ่น 3) จากการสนับสนุนของภาคเอกชน และ 4) จากค่าธรรมเนียมการใช้พื้นที่ของนักท่องเที่ยว

สรุปภาพรวมแผนงานวิจัย

เมื่อพิจารณาศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวดำน้ำลึกอย่างยั่งยืนในเขตเมืองพญา พบว่า ในเขตเมืองพญามีศักยภาพเชิงพื้นที่ ศักยภาพด้านตลาด และศักยภาพด้านองค์กรและความเป็นไปได้ในการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ครบถ้วนทั้ง 3 ประเด็น โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ศักยภาพเชิงพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำลึกบริเวณเมืองพญา ในการพัฒนาแหล่งดำน้ำลึกในเขตเมืองพญาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวดำน้ำลึกในระดับภูมิภาคเอเชีย พบว่า แหล่งดำน้ำลึกในเขตเมืองพญามีศักยภาพมากเพียงพอที่จะจัดทำและนำเสนอยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวดำน้ำลึก ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งดำน้ำลึกในเขตเมืองพญาสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ทุกฤดูกาล เนื่องจากมีด้านหลบลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันตกเฉียงใต้ และเป็นแหล่งดำน้ำลึกที่ไม่ไกลจากฝั่งมากนัก ใช้เวลาประมาณ 30-60 นาที ประกอบกับมีสิ่งมีชีวิตที่น่าสนใจและหาได้ยาก อาทิเช่น ม้าน้ำ กุ้งตัวยาว ปูซิโน ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจ

แหล่งดำน้ำบริเวณเมืองพัทยายังเป็นบริเวณที่ตอบสนองต่อความพึงพอใจของนักดำน้ำที่มีรูปแบบความต้องการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางมาเพื่อดำน้ำนันทนาการ หรือเดินทางมาประกอบกิจกรรมการสอบดำน้ำ

นอกจากนี้ แหล่งดำน้ำลึกที่มนุษย์สร้างขึ้นก็เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ เพราะว่ามีชนิดสัตว์ทะเลอยู่เป็นฝูงขนาดใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณเรือหลวงที่นำไปจม และเป็นแหล่งดำน้ำลึกที่สร้างความตื่นเต้น และท้าทายด้วยความลึกที่ระดับ 30 เมตร ประกอบกับเมืองพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ การเดินทางใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ทั้งในวันธรรมดา และวันหยุด

ทั้งนี้จากผลการศึกษาเบื้องต้นด้านการประเมินระดับการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้¹ การใช้ประโยชน์ด้านกิจกรรมดำน้ำในพื้นที่ยังสามารถพัฒนาเพื่อขยายขอบเขตความสามารถในการใช้ประโยชน์ได้โดยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างยั่งยืนโดยการเสนอแนวทางวิธีปฏิบัติที่ดีในการดำน้ำและการประกอบกิจกรรม การจัดสร้างแหล่งดำน้ำเพิ่มเติม และการเพิ่มจำนวนทุ่นจอดเรือให้เพียงพอกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่

2. ศักยภาพด้านตลาดของแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำลึกบริเวณเมืองพัทยา จากการศึกษาด้านอุปทานหรือผู้ประกอบการ และแหล่งดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยา พบว่า มีผู้ประกอบการธุรกิจดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยาและเขตกรุงเทพฯ เป็นจำนวนมาก ที่สามารถรองรับการเติบโตของธุรกิจท่องเที่ยวดำน้ำลึก สามารถรองรับได้ทั้งนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติ โดยโครงสร้างตลาดของธุรกิจดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยา มีลักษณะคล้ายคลึงกับตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (Monopolistic Competition Market) กล่าวคือ เป็นตลาดที่มีผู้ซื้อเป็นจำนวนมาก และผู้ขายเป็นจำนวนมาก แต่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายต่างมีอิสระเต็มที่ในการตัดสินใจซื้อและขาย โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวคนอื่นๆ ถึงแม้ว่า สินค้าการท่องเที่ยวหรือโปรแกรมการท่องเที่ยวดำน้ำลึก มีแหล่งดำน้ำเดียวกัน แต่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะมีการให้บริการที่แตกต่างกัน หรือมีมาตรฐานการที่แตกต่างกัน ทำให้ราคาการให้บริการมีความแตกต่างกันในระดับหนึ่ง ประกอบกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ต่างกัน รวมทั้ง การมีฐานลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยวชาติเดียวกันกับเจ้าของกิจการนั้นๆ ซึ่งทำให้ลดความรุนแรงในการแข่งขันในตลาดไปได้ในระดับหนึ่ง

ในส่วนแหล่งดำน้ำลึกต่างๆ ในเขตเมืองพัทยา มีมากมายหลายจุดสามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในอนาคต และยังมีนอกพื้นที่การศึกษา เช่น เกาะรีน เกาะมารวิชัย ที่สามารถกระจายนักท่องเที่ยวให้ไปดำน้ำลึกตามจุดเหล่านี้ได้อีก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สาธารณูปโภค ระบบคมนาคม และที่พักอาศัย เขตเมืองพัทยา มีเพียงพอรองรับการขยายตัวของเมือง และในด้านอุปสงค์ พบว่า การท่องเที่ยวดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยา มีโปรแกรมการท่องเที่ยวดำน้ำลึกที่หลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ และนักท่องเที่ยวก็มีแนวโน้มการมาท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่จะเห็นได้จากจำนวนผู้ประกอบการชาวต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนเปิดธุรกิจดำน้ำลึกในเขตเมืองพัทยา รวมทั้ง

¹ ข้อมูลการศึกษาเป็นข้อมูลเบื้องต้น จำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อทวนสอบผลการศึกษา

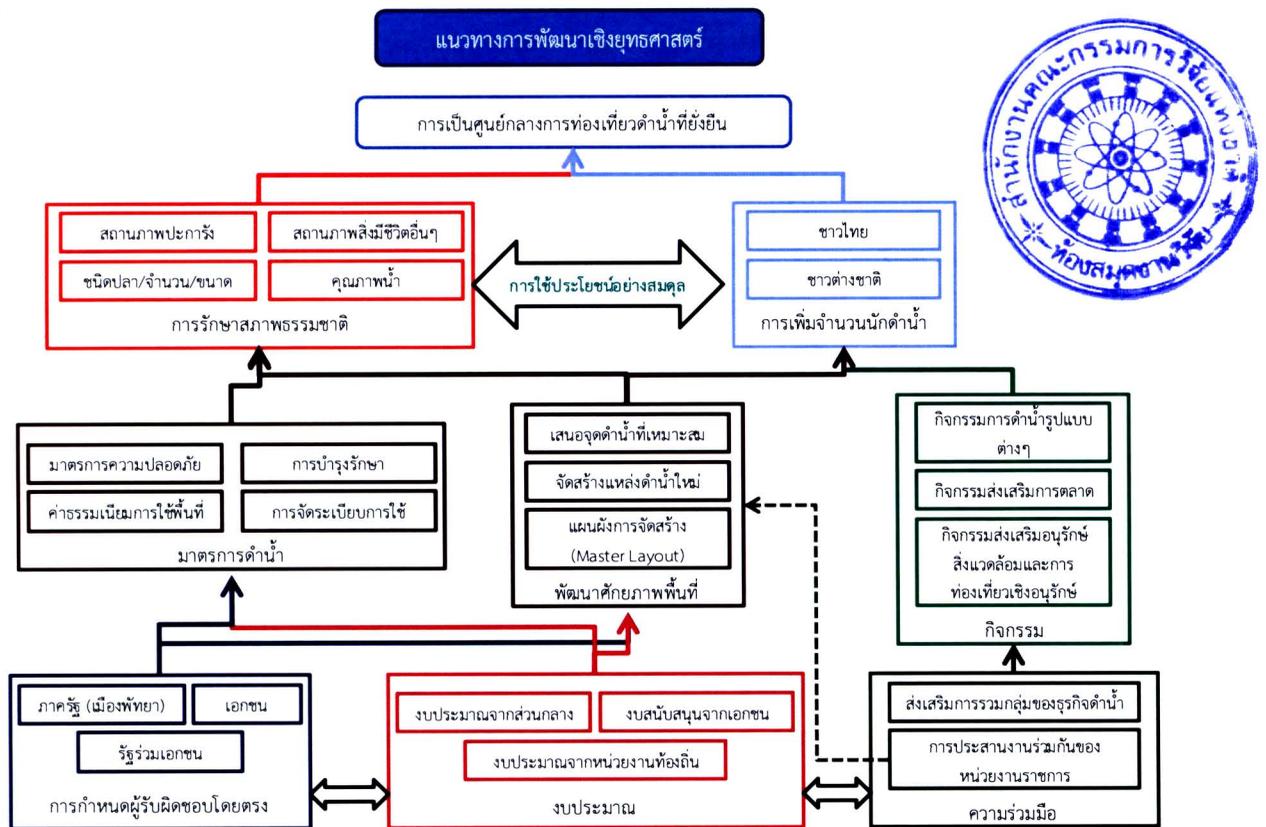
ศักยภาพของนักท่องเที่ยวเองที่สามารถมีความเต็มใจจ่ายค่าบริการดำนํ้าลึกลงในเขตเมืองพญา นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวดำนํ้าลึกลงที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ก็มีความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมการท่องเที่ยวดำนํ้า ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวดำนํ้าลึกลงในเขตเมืองพญา ก็จะมีงบประมาณในการดำเนินการบางส่วนที่ได้จากนักท่องเที่ยวดำนํ้าที่เข้ามาดำนํ้าลึกลงในบริเวณดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ในการพัฒนามีข้อจำกัดบางประการ อาทิเช่น ความชัดเจนของนโยบายในการพัฒนาธุรกิจดำนํ้าลึกลง

3. ศักยภาพด้านองค์กรและความเป็นไปได้ในการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า พื้นที่บริเวณอ่าวพญา มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวดำนํ้าลึกลงได้เนื่องจากองค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านตลาด เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้พร้อมที่จะร่วมผลักดันในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยที่สำนักงานเมืองพญา ควรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ และหน่วยงานอื่นๆ พร้อมทั้ง ภาคเอกชน จะเป็นผู้สนับสนุนร่วมมือในการดูแล พัฒนาการท่องเที่ยวไปพร้อมกับการอนุรักษ์ และดำเนินการตามมาตรการในการพัฒนาการตลาดของธุรกิจดำนํ้า และการประสานผลประโยชน์ต่างๆ รวมทั้ง จัดทำทะเบียนธุรกิจดำนํ้าลึกลงที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตเมืองพญา และธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่อาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกัน เพื่อตกลงเงื่อนไขการให้บริการและประสานผลประโยชน์ และเพื่อสร้างให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี และพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวคิดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมกัน

นอกจากนั้น ประเด็นความสนใจร่วม (Common interest) ของภาคเอกชนจะมุ่งประเด็นความสนใจไปที่การจัดการธุรกิจดำนํ้า โดยมีความประสงค์ให้มีการสร้างมาตรฐานการจ่ายภาษีของผู้ประกอบการให้เสมอภาคเท่าเทียมกัน รวมทั้ง การปรับโครงสร้างและราคาการดำนํ้าลึกลงให้มีความเหมาะสม ด้านมาตรฐานและความปลอดภัย จะมุ่งเน้นความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ และด้านการอนุรักษ์ ต้องการให้มีการส่งเสริมการตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งบนบกและใต้ท้องทะเล โดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรเป็นผู้ให้ความร่วมมือกับเมืองพญาในการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเหล่านี้

กรอบแนวทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างยั่งยืนในเขตเมืองพญา

จากผลการศึกษาแผนงานวิจัยศักยภาพการพัฒนาและแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างยั่งยืนในเขตเมืองพญา พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์และกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นให้บรรลุผลสัมฤทธิ์นั้น ควรมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของการบริหารจัดการปะการังเทียมของประเทศ และควรกำหนดกรอบนโยบายสำหรับการดำเนินการโครงการ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ในการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวด้านน้ำที่ยั่งยืนในเขตเมืองพืทยา

จากกรอบแนวทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ มีข้อควรพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดผู้รับผิดชอบโดยตรง

ในปัจจุบันประสิทธิภาพการบริหารจัดการกิจกรรมการดำน้ำลึกในเขตเมืองพืทยาฯ ยังขาดเจ้าภาพหลักในการพัฒนาและกำกับดูแลในการใช้พื้นที่ แม้ว่าเมืองพืทยาฯ จะเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่ แต่ข้อจำกัดในเรื่องของการบริหารงานภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานราชการในหลายภาคส่วน อาทิเช่น กรมประมง กรมเจ้าท่า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองทัพเรือ และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ยังเป็นปัญหาหลักที่จำกัดประสิทธิภาพการจัดการ

การกำหนดศูนย์กลางความรับผิดชอบในการพัฒนาสามารถดำเนินการได้โดยเลือกหน่วยงานที่สามารถรับผิดชอบในการพัฒนาและบริหารจัดการได้ โดยรูปแบบการบริหารงานอาจจะเป็นในรูปแบบการบริหารจัดการโดยรัฐบาล การบริหารจัดการโดยเอกชน หรือการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างรัฐบาลและเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย
วันที่..... 1 ต.ค. 2555
เลขทะเบียน..... 246495
เลขเรียกหนังสือ.....

1.1 การบริหารจัดการโดยรัฐบาล

ปัญหาเกี่ยวกับการบูรณาการความร่วมมือหน่วยงานในพื้นที่ สามารถพัฒนาประสิทธิภาพได้โดยจัดตั้ง “องค์กรมหาชน” หรือ “หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ”² ในรูปแบบของพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวด่านน้ำ หรือพื้นที่คุ้มครองทางทะเล

องค์กรเหล่านี้มีหน้าที่บูรณาการให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเข้าร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว และประสานงานกันเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานโครงการที่ต้องอาศัยความเร่งด่วน โดยอาจจะต้องร่างระเบียบการบริหารจัดการโครงการในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ระเบียบการควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารทั่วไป ระเบียบการบริหารและการจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สิน ระเบียบการบริหารงานบุคคล การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงาน ระเบียบการตรวจสอบและการประเมินผล

การดำเนินงานจะต้องมีการจัดตั้ง “คณะกรรมการ บริหารจัดการโครงการโดยเฉพาะ” จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมประมง กรมเจ้าท่า และกองทัพเรือ ควบคุมดูแลและติดตามความก้าวหน้าโครงการภายใต้กฎหมาย ประกาศ ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. 2542 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และมีการจัดทำแนวทางยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ชัดเจน

1.2 การบริหารจัดการโดยเอกชน

การบริหารจัดการโดยหน่วยงานรัฐบาลเพื่อดำเนินงานโครงการพัฒนาด้านต่างๆของรัฐ มักพบกับปัญหาความสลับซับซ้อนความขัดแย้งในการดำเนินงาน ความซ้ำซ้อนของความรับผิดชอบในระหว่างส่วนราชการ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดความล่าช้า ประกอบกับความไม่ยืดหยุ่นของกฎระเบียบราชการ

ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงมีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะโดยอำนาจหน้าที่ของภาครัฐ เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ การออกข้อกำหนดกฎเกณฑ์กติกาการเข้ามาใช้ประโยชน์ (Permit) ดังนั้นบทบาทของภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการประมง ผู้ประกอบกิจการท่องเที่ยว นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงชาวบ้านในพื้นที่ (เช่น ชุมชนเกาะล้าน) จะมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ด้วยการขอรับสัมปทานหรือใบอนุญาตจากรัฐบาลในรูปแบบ ผู้ได้รับสัมปทาน

² แม้ว่าปัจจุบันปัจจุบันเมืองพญาจะได้รับการประกาศเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ภายใต้ องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) อย่างไรก็ตามยังไม่มีแผนยุทธศาสตร์และรูปแบบการบริหารงานที่เด่นชัด

1.3 การบริหารจัดการร่วมกันระหว่างรัฐบาลและเอกชน

วิธีนี้เป็นรูปแบบการลงทุนที่รัฐบาลทำสัญญากับเอกชน เพื่อใช้ความชำนาญของเอกชนมาดำเนินการบริการแทนรัฐในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ โดยเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การก่อสร้าง การดำเนินการ การบำรุงรักษา และการให้บริการตลอดระยะเวลาของสัญญา

ประโยชน์จากการดำเนินโครงการรูปแบบ ดังกล่าวจะทำให้รัฐได้ประโยชน์ คือ สามารถลดต้นทุนของโครงการรวมทั้งความล่าช้าในการดำเนินโครงการ และลดภาระการลงทุนของรัฐบาล มีลักษณะการดำเนินการ คือ ภาครัฐและเอกชนทำสัญญาร่วมทุนในโครงการระยะยาว จะมีการโอนความเสี่ยงในด้านการก่อสร้างและการดำเนินการในโครงการที่รัฐต้องดำเนินการด้านบริการสาธารณะให้เอกชนรับภาระบางส่วนหรือทั้งหมด หากกรณีที่มาตราฐานการให้บริการไม่เป็นไปตามสัญญาจะต้องถูกปรับและไม่ได้รับเงินค่าซื้อบริการจากรัฐในกรณีสิ้นสุดสัญญาจะต้องโอนคืนทรัพย์สินให้แก่รัฐหรือตามที่ได้ระบุไว้

2. งบประมาณ

งบประมาณในการบริหาร พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวด่านน้ำลึกควรมีการบูรณาการแผนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้ ในการดำเนินงานควรกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณเพื่อให้เกิดความรู้สึกของการมีส่วนร่วม โดยอาศัยงบประมาณจาก 4 ส่วนได้แก่ 1) งบประมาณจากส่วนกลาง 2) งบประมาณจากหน่วยงานท้องถิ่น เช่น เมืองพญา และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง 3) ตลอดจนการสนับสนุนจากภาคเอกชน (CSR หรือการจัดเหตุการณ์พิเศษ เช่น เทนนิสพญาโอเพน) และ 4) ความเป็นไปได้ในการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้พื้นที่ (User pay) ซึ่งผลการศึกษาจากโครงการที่ 3 ได้แสดงให้เห็นความเป็นไปได้ในการเก็บค่าธรรมเนียมโดย นักท่องเที่ยวด่านน้ำลึกมีความเต็มใจจ่าย ประมาณ 1,400 บาทต่อคนต่อครั้ง หรือประมาณครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายจริงที่ใช้จ่ายอยู่ในปัจจุบัน ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าเงินค่าธรรมเนียมจะต้องถูกนำไปใช้บริหาร และพัฒนาพื้นที่

3. ความร่วมมือ

เมืองพญาในฐานะผู้ดูแลพื้นที่ควรดำเนินการให้มีการรวมกลุ่มความร่วมมือของผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐ เป็นภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินการตามมาตรการในการพัฒนาการตลาดของธุรกิจดำนน้ำ และการประสานผลประโยชน์ต่างๆ รวมทั้ง จัดทำทะเบียนธุรกิจดำนน้ำลึกที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตเมืองพญา และธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่อาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกัน เพื่อตกลงเงื่อนไขการให้บริการและประสานผลประโยชน์ และเพื่อสร้างให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี และพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลแนวความคิดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมกัน

หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวด่านน้ำลึกในเขตเมืองพญา และการสร้างแหล่งดำนน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น (เรือจม) ควรแสดงบทบาทและความรับผิดชอบในลักษณะของภาคีเครือข่าย ในการแก้ไขปัญหา ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น อันมีผลกระทบต่อการขยายตัวของตลาดการท่องเที่ยวด่านน้ำลึก อาทิเช่น

- หน่วยงานที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่ง ควรหาแนวทางในการจัดทาบประมาณเพื่อเพิ่มปะการังเทียมให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพการฟื้นตัวของระบบนิเวศอันจะส่งผลให้ความสมบูรณ์ของพื้นที่เพิ่มมากขึ้น และดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

- กรมเจ้าท่า และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมาย (enforcement) เกี่ยวกับการคมนาคมในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการกับเรือสำเภาที่ฝ่าฝืนระเบียบหรือเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

- หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางปะการังเทียม หรือวัสดุต่างๆ เพื่อสร้างแหล่งน้ำ ควรมีแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยาก ในกระบวนการจัดวางปะการังเทียม

- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภูมิภาค 3 ควรเพิ่มความสำคัญกับการท่องเที่ยวต้นน้ำลึกอย่างเป็นทางการ เนื่องจากการเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว

- ภาครัฐ (รวมเมืองพญา) ให้การสนับสนุนหน่วยงานและภาคประชาสังคมที่มีบทบาทในด้านการดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมตลาดทางอ้อม เช่น การดำน้ำเก็บขยะ

4. มาตรการการดำน้ำ และการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่

ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ ควรมีการกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม และการควบคุมให้มีการปฏิบัติตาม อาทิเช่น

4.1 มาตรการด้านความปลอดภัย และการจัดระเบียบการใช้พื้นที่แหล่งน้ำ

ทั้งนี้อาจดำเนินการได้โดยการกำหนดขอบเขตพื้นที่แหล่งน้ำลึกและการจำกัดการใช้พื้นที่ดังกล่าวในการทำกิจกรรมทางทะเลอื่นๆ (Zoning) การมีเจ้าหน้าที่ช่วยชีวิต (Lifeguards) ประจำแหล่งน้ำลึก ตลอดจนการจัดทำแผนผังกระบวนการปฏิบัติตัวในกรณีอุบัติเหตุจากการดำน้ำ (Emergency procedure)

4.2 มาตรการเกี่ยวกับการดูแลและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวดำน้ำ

ทั้งนี้อาจดำเนินการได้โดยการกำหนดหน่วยงานดูแลทุ่นดำน้ำลึกเฉพาะ โดยการบริหารจัดการแหล่งน้ำ (โดยเฉพาะแหล่งน้ำเรือจม) ไม่ควรจบบอยู่ที่การสร้างแหล่งน้ำเพิ่มได้ตามเป้าหมายที่กำหนดเท่านั้น แต่ควรมีการบำรุงรักษาภายหลังการจัดวาง ทั้งนี้ แหล่งน้ำหลายแห่งเมื่อวางไปได้ไม่นานมักมีเศษอวนมาคลุมทับ ซึ่งอาจจะเกิดจากการทำประมง หรือเกิดจากกระแสน้ำพัดอวนให้เบียดพัน จึงควรมีมาตรการในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำให้เหมาะสม

4.3 การกำหนดค่าธรรมเนียม

ทั้งนี้อาจดำเนินการได้โดยการกำหนดค่าธรรมเนียมและสร้างมาตรฐานการใช้เงินค่าธรรมเนียมที่โปร่งใส และเป็นธรรม สามารถตรวจสอบการใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

4.4 การพัฒนา พื้นฟูและบำรุงรักษาระบบนิเวศใต้น้ำในแหล่งท่องเที่ยวลำน้ำลึก

ทั้งนี้ akan ดำเนินการได้ การจัดวางปะการังเทียมเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำ แพร์ขยายพันธุ์ หรือ เจริญเติบโตในระยะวัยอ่อน ซึ่งการจัดสร้างปะการังเทียมเพื่อจุดประสงค์นี้ควรมุ่งเน้นเรื่องการสร้างความซับซ้อนให้กับระบบนิเวศ เพื่อให้มีช่องหลืบที่หลากหลาย เช่น การใช้วัสดุหรือรูปทรงที่มีความหลากหลายในพื้นที่เดียวกัน เพื่อให้เหมาะสมสำหรับสิ่งมีชีวิตแต่ละชนิด หรือแต่ละช่วงวงจรชีวิต

4.5 การจัดสรรการใช้ประโยชน์ตามรูปแบบของกิจกรรม

ทั้งนี้ akan ดำเนินการได้ การแยกกิจกรรมตกปลาเพื่อนันทนาการ ออกจากพื้นที่ดำน้ำ โดยอาจวางแผนในการสร้างปะการังเทียมเพื่อเพิ่มแหล่งตกปลา โดยออกแบบปะการังเทียมเพื่อดึงดูดปลาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามาอยู่อาศัยหรือเข้ามาหาอาหาร และจัดทำแผนที่แสดงพิกัดตำแหน่งและจำนวนหุ่นล่อยที่เหมาะสม ตั้งอยู่ใกล้ชายฝั่งซึ่งสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย มีการระบุระยะทางที่ชัดเจน

4.6 นำเสนอพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการดำน้ำในแต่ละรูปแบบพร้อมจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่

ทั้งนี้ akan ดำเนินการได้ โดยการเผยแพร่พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น พื้นที่ประกอบไปด้วยทราย และปะการังที่ทนทานเพื่อใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนดำน้ำขั้นพื้นฐาน และพื้นที่ที่มีความหลากหลายสูงสำหรับตอบสนองความต้องการของนักดำน้ำแต่ละกลุ่ม

ในการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อตอบสนองต่อรูปแบบการใช้ประโยชน์ตลอดจนความพึงพอใจของนักดำน้ำจึงจำเป็นต้องบูรณาการการใช้ประโยชน์ของพื้นที่เหล่านี้เข้าด้วยกัน โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ โดยอาศัยลักษณะของความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เข้าประกอบการพิจารณาในการจัดสร้างแผนผังการคัดสรรพื้นที่ โดยแบ่งขอบเขตความสามารถในการใช้ประโยชน์ด้วยปัจจัยความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต หรือ ปัจจัยข้อจำกัดอื่น ๆ (เช่น กระแสน้ำ ความขุ่นใส) จากนั้นจึงดำเนินการคัดสรรพื้นที่ (ตามข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่) เพื่อระบุจุดลงบนแผนผัง

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาและจัดสร้างเป็นข้อมูลที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา (เช่น ข้อมูลสถานภาพสิ่งมีชีวิต ปัจจัยทางกายภาพ และความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์) การจัดสร้างแผนผังจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับแก้เป็นระยะ

นอกจากนี้ แผนผังการใช้ประโยชน์จำเป็นต้องใช้ควบคู่กับการประชาสัมพันธ์ และรณรงค์การใช้ประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ และนักดำน้ำทราบแหล่งดำน้ำที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่ต้องการ

4.7 การจัดสร้างแหล่งดำน้ำแห่งใหม่ และการจัดทำแผนผังการจัดสร้าง

การจัดสร้างแหล่งดำน้ำแห่งใหม่เพื่อประกอบกิจกรรมดำน้ำ และลดการใช้ประโยชน์พื้นที่แนวปะการังในปัจจุบันจะต้องคำนึงถึงความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจที่จะมาดำน้ำ เช่น มีความท้าทาย มีสิ่งมีชีวิตเข้ามาอยู่อาศัย หรือเป็นประติมากรรม และควรสร้างอยู่ที่ระดับความลึกที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายจากการดำน้ำที่นานเกินไป โดยมีสิ่งที่จะต้องคำนึงในการจัดสร้าง ได้แก่ ความใสของน้ำ

ความใกล้เคียงกับแหล่งน้ำอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว ความแรงของกระแสน้ำเฉื่อย ความลึกของน้ำ และ ความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์กลุ่มอื่นๆ เช่น การตกปลาเพื่อการพักผ่อน หรือเพื่อการ พานิชย์ การเดินเรือ เป็นต้น

การจัดสร้างแหล่งน้ำแห่งใหม่ จำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่

การจัดสร้างแหล่งน้ำแห่งใหม่ควรพิจารณาจัดวางอยู่บริเวณภูมิศาสตร์ที่ผู้ใช้ประโยชน์มีความ ต้องการและให้การสนับสนุนมากที่สุด แต่ในบางครั้งการจัดวางในบริเวณที่ห่างจากจุดที่ได้รับความ ต้องการสูง อาจมีความเหมาะสมต่อแผนการจัดการการใช้ประโยชน์ (Logistics) และช่วยบรรเทาภาระที่ เกิดจากการทำกิจกรรมอย่างหนักในพื้นที่ที่มีความแออัดได้มากกว่า

ก่อนที่จะเริ่มกระบวนการในการเลือกพื้นที่จัดสร้าง ควรมีการศึกษารูปแบบความต้องการของ กลุ่มที่มีความต้องการแต่ละกลุ่มรวมถึงสภาพชายฝั่ง โดยประกอบด้วยดังนี้

1.1 รูปแบบกิจกรรมในพื้นที่

โดยสำรวจรูปแบบกิจกรรมหลักในพื้นที่ว่ามีการใช้ประโยชน์อย่างไร เช่น พื้นที่ที่ใช้ในการเรียน การสอนดำน้ำ พื้นที่สำหรับการดำน้ำ พื้นที่ที่ต้องการสงวนไว้เพื่อการทำการวิจัย (Control site) พื้นที่ที่มี การเดินเรือ โดยเฉพาะเรือขนาดใหญ่ เช่น เรือสินค้า หรือพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ทางการทหาร เช่น พื้นที่ สำหรับยกพลขึ้นบก พื้นที่ซ่อมรบ เป็นต้น

1.2 ความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่

สำรวจรูปแบบของเรือที่ใช้ในพื้นที่ เช่น ขนาดเรือ กำลังเครื่องยนต์ การกินน้ำลึก และศักยภาพใน การเดินทาง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดพื้นที่เหมาะสมที่ผู้ประกอบการจะสามารถเดินทางไปใช้ ประโยชน์ได้ รวมถึงการพิจารณาถึงความใกล้เคียงจากแหล่งน้ำในปัจจุบัน เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการ เดินทางระหว่างจุด

1.3 การยอมรับของชุมชน

การจัดสร้างแหล่งน้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการในการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำ ที่เพิ่มขึ้น ของผู้ประกอบการดำน้ำ และนักดำน้ำ อย่างไรก็ตาม การจัดสร้างแหล่งน้ำ อาจส่งผล เสียต่อผู้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่กลุ่มอื่น ๆ เช่น ชาวประมงที่ทำเครื่องมือประมงบางชนิด อาทิเช่น อวน ลอยหน้าดิน หรืออวน 3 ชั้น ซึ่งวางให้ไหลไปตามกระแสน้ำขึ้น หากสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่ดังกล่าวก็จะ ส่งผลเสียต่อชาวประมงอวนลอยกึ่งได้ นอกจากนี้ บางพื้นที่ยังส่งผลขัดแย้งกับการทำประมงอวนลาก ใน ระยะการทำประมงอวนลากได้โดยไม่ผิดกฎหมาย เป็นต้น ดังนั้น การจัดสร้างจึงจำเป็นต้องมีการสอบถาม ความคิดเห็นของชุมชนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้พื้นที่ทะเล

2. สถานะของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (Environmental Consideration)

ปัจจัยที่ควรได้รับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ในจุดที่จัดสร้างแหล่งน้ำ โดยเฉพาะการจัดวางวัสดุต่าง ๆ เช่น ปะการังเทียม และเรือจม มีดังนี้

2.1 ธรณีวิทยาของพื้นที่ท่องเที่ยวทะเล (Bottom topography and geology)

องค์ประกอบ และลักษณะของตะกอนบริเวณพื้นที่จัดวาง เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และอายุการใช้งานของปะการังเทียม ประติมากรรม และเรือจม ดังนั้นก่อนการจัดสร้างจึงควรมีการประเมินสภาพของพื้นทะเลอย่างรอบคอบ โดยสภาพพื้นทะเลที่เหมาะสมต้องมีลักษณะค่อนข้างแข็ง ควรมีลักษณะเป็นหิน กรวด ทราย หรือมีเปลือกหอยผสม เพื่อให้สามารถรองรับน้ำหนักของวัสดุได้ หากพื้นทะเลมีลักษณะอ่อนนุ่ม จะเกิดการจมตัวของวัสดุได้ง่าย

นอกจากนี้พื้นทะเล ต้องมีลักษณะเป็นที่ราบและกว้าง มีความลาดเอียงน้อย คือ ประมาณ 0-1 องศา เพราะถ้าพื้นทะเลมีความลาดเอียงมากจะทำให้เกิดการเคลื่อนตัวและอาจจะทรุดตัวลงได้ง่าย

2.2 สมุทรศาสตร์ (Hydrographic attributes)

ปัจจัยพื้นฐานทางด้านสมุทรศาสตร์ในการพิจารณาเลือกพื้นที่ได้แก่ ความลึกน้ำ กระแสน้ำ และน้ำขึ้นน้ำลง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

2.2.1 ความลึกของน้ำ

2.2.1.1 พื้นที่ที่ควรมีความลึกเพียงพอเพื่อไม่ให้กีดขวางการเดินเรือ (ต้องลึกอย่างน้อย 6 เมตร)

2.2.1.2 ความลึกที่มากเกินไปจะส่งผลต่อความสามารถในการใช้ประโยชน์ของนักดำน้ำ (ไม่ควรลึกเกิน 35 เมตร)

2.2.1.3 ความลึกของน้ำมีผลกระทบต่อองค์ประกอบชนิดของสัตว์น้ำ บริเวณที่ลึกเกินไปจะมีปริมาณแสงที่ส่องผ่านลงไปได้น้อย โดยเฉพาะพื้นที่เขตเมืองพญาที่น้ำค่อนข้างขุ่น ทำให้ปริมาณความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตต่ำ

2.2.2 กระแสน้ำ และน้ำขึ้นน้ำลง

2.2.2.1 เพื่อป้องกันการพังทลาย ความเร็วของกระแสน้ำ ในบริเวณที่จะสร้างปะการังเทียม จะต้องมีความเร็วของกระแสน้ำน้อยกว่า 1.5 นีต หรือประมาณ 75 เซนติเมตรต่อวินาที (Tseng *et al.*, 2001)

2.2.2.2 ทิศทางของปะการังเทียม หรือเรือจม ที่วางจะต้องตั้งฉากกับทิศทางกระแสน้ำ เพื่อเพิ่มการหมุนเวียนของธาตุอาหารต่าง ๆ ที่มากับกระแสน้ำด้วย นอกจากนี้การที่ตัวปะการังเทียม หรือ เรือจม ตั้งขวางกระแสน้ำ ทำให้นักดำน้ำมีพื้นที่ปลอดภัยในการกำบังกระแสน้ำ (ใช้ตัวเรือเป็นกำแพงกันกระแสน้ำ)

2.2.2.3 บริเวณพื้นที่จัดวางแหล่งดำน้ำ (เรือจม) ควรมีระยะห่างจากแนวปะการังธรรมชาติไม่เกิน 3-5 กิโลเมตร เพื่อสนับสนุนการกระจายพันธุ์จากแนวปะการังธรรมชาติ (Stepping stone)

5. กิจกรรมส่งเสริมการประกอบกิจกรรมการดำน้ำ

5.1 วางแผนการเพิ่มจำนวนนักดำน้ำ

ทั้งนี้อาจดำเนินการได้โดยการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจัดทำแผนการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวดำน้ำลิ่วร่วมกัน โดยมีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

5.2 ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนดำน้ำ

เน้นให้เมืองพัทยาเป็นแหล่งฝึกสอนนักเรียนดำน้ำลึก โดยทุกหลักสูตรมีการสอดแทรกเนื้อหาหรือกิจกรรมพัฒนาความตระหนักการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวดำน้ำลึกในเชิงอนุรักษ์ โดยที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (ผู้ประกอบการ) ที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

5.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด

ทั้งนี้อาจดำเนินการได้การจัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวดำน้ำลึกในเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมการตลาดร่วมกัน รวมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการ และภาคอื่นๆ เช่น การจัดกิจกรรมการดำน้ำเก็บขยะ และตัดอวน

จากกรอบแนวทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแหล่งดำน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างยั่งยืนในเขตเมืองพัทยาที่กำหนดขึ้นจากผลการศึกษาของโครงการ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับโครงการ และแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่กำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลการศึกษาของโครงการมีความสอดคล้องกับโครงการและแผนยุทธศาสตร์ที่ถูกกำหนดไว้ในอดีตหลายประการ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาจะพบว่า โครงการบางส่วนยังไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง โดยจำเพาะเจาะจง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของกิจกรรมดำน้ำในเขตเมืองพัทยา

โดยสรุป แนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำลึกที่มนุษย์สร้างขึ้น ในเขตเมืองพัทยา จำแนกตามความเร่งด่วนของโครงการและหน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำลึกที่มนุษย์สร้างขึ้น ในเขตเมืองพืทยา

ระยะเวลาดำเนินโครงการ/กิจกรรม กำหนดขึ้นตามความเห็นของคณะผู้วิจัย

ระยะสั้นเริ่มดำเนินการภายใน 1 ปี

ระยะกลาง ดำเนินการภายใน 1 - 3 ปี

ระยะยาว

ดำเนินการมากกว่า 3 ปี

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำตามธรรมชาติ			
เสนอโดยโครงการวิจัยฯ	1. การรักษาและฟื้นฟูศักยภาพเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำลึกบริเวณเขตพืทยา - โครงการรักษาสภาพแวดล้อมแหล่งดำน้ำ และทรัพยากรทางชายฝั่งและทะเลในพื้นที่ เช่น ปะการัง และสัตว์น้ำต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบหลักในการท่องเที่ยวดำน้ำ - โครงการตรวจสอบคุณภาพน้ำ สภาพความขุ่น/ใส ของน้ำ เพื่อการท่องเที่ยว - โครงการ/กิจกรรมพัฒนา ฟื้นฟูและบำรุงรักษานิวเคลียสในแหล่งดำน้ำลึก	เริ่มทันทีและต่อเนื่อง ยาว เริ่มทันทีและต่อเนื่อง ยาว เริ่มทันทีและต่อเนื่อง ยาว	ทช./ ป.ม. /เมืองพืทยา คพ. / เมืองพืทยา ทช./ ผ.ทท.
แนวทาง/โครงการที่จัดทำไว้แล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. การจัดทำแผนแม่บทการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองพืทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท.) - โครงการฟื้นฟูปะการังที่มีสภาพเสื่อมโทรมเกาะล้านและเกาะไม่ - โครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งดำน้ำเพื่อการท่องเที่ยวหมู่เกาะไม่ 2. การบริหารจัดการแนวปะการัง (ทช.) 2.1 การปรับปรุงการกำหนดเขตและหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์แนวปะการัง - โครงการสำรวจและจัดทำแผนการจัดการและการใช้ประโยชน์แนวปะการังที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของกองทัพเรือ 2.2 การนำเทคนิคและวิธีการในการป้องกันความเสื่อมโทรมของแนวปะการังในพื้นที่กรณีศึกษาปรับใช้ในพื้นที่อื่นๆ - โครงการจัดทำรายงานสถานภาพสิ่งแวดล้อมในแนวปะการังประจำปี	ระยะสั้น - กลาง ระยะสั้น - กลาง ระยะกลาง - ยาว	เมืองพืทยา เมืองพืทยา ทร./ ทช./ มหาวิทยาลัย

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<p>3. การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 (กท.)</p> <p>3.1 การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงโมทรามทั้งประเทศ และจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงโมทราม และระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>กทท./ มท./ อปท.</p>
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการพื้นที่น้ำลึก			
<p>เสนอโดยโครงการวิจัยฯ</p>	<p>1. แนวทางการจัดการพื้นที่น้ำลึกในแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำลึกที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการจัดทำแผนการท่องเที่ยวค้ำน้ำ (Master Plan) และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆเพื่อจัดการการใช้พื้นที่ทางทะเล ทั้งบนน้ำและใต้น้ำ - โครงการระดมทุน (Fund Raising) จัดสร้างแหล่งค้ำน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นแห่งใหม่เพื่อลดความแออัดน้ำค้ำน้ำในช่วงฤดูมรสุมเพื่อเพิ่มแหล่งดึงดูดใจ และสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวและรองรับกิจกรรมการค้ำน้ำที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต 	<p>ระยะสั้น</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>เมืองพญา/อปท./ ผ.ทท.</p> <p>เมืองพญา / อพท./ ทร./ ทช./ ปม./ จท.</p>
<p>แนวทางการจัดทำไว้แล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. การจัดทำแผนการพัฒนาเมืองพญา พ.ศ. 2554 - 2558 (เมืองพญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการจัดทำบ้านปลาบริเวณอ่าวเมืองพญา - โครงการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานและแหล่งท่องเที่ยวภายในเขตเมืองพญา 	<p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p>	<p>สำนักปลัดเมืองพญา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพญา</p>
	<p>2. การจัดทำแผนแม่บทการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองพญาและพื้นที่เชื่อมโยง (อปท.)</p> <p>2.1 การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเดิม เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และกำหนดการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม</p>		

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการปรับปรุงถนนท่องเที่ยวธรรมชาติและทางทะเล Route 4 เริ่มจากพัฒนาท่าเรือแหลมบาลีฮายและท่าเรือที่เกาะล้าน แหล่งดำน้ำชมปะการัง และเพิ่มการดำน้ำชมปะการังรอบเกาะ และขึ้นเที่ยวบนเกาะไม่ - โครงการศึกษาและกำหนดเส้นทางการชมธรรมชาติทะเลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำที่สำคัญเกาะล้าน 3. การบริหารจัดการแนวปะการัง (ทช.) 3.1 การนำเทคนิคและวิธีการในการป้องกันความเสื่อมโทรมของแนวปะการัง - โครงการจัดสร้างแนวปะการังเทียมเพื่อเป็นแหล่งดำน้ำ - โครงการจัดสร้างปะการังเทียมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล 	<p>ระยะสั้น</p> <p>ระยะสั้น</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>เมืองพัทยา/อบจ.ชลบุรี</p> <p>เมืองพัทยา</p> <p>ทช./ สพท./ อบท./ จังหวัด/ มหาวิทยาลัย/ ทพท.</p> <p>ทช./ สพท./ อบท./ จังหวัด/ มหาวิทยาลัย/ ทพท.</p> <p>ทช./ จังหวัด/ อบท.</p> <p>ทช./ สพท./ จังหวัด/ อบท.</p>
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการดำน้ำ	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการดำน้ำ</p> <p>เสนอโดยโครงการวิจัยฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. การดำเนินการด้านประสิทธิภาพที่จำเป็นสำหรับการใช้ประโยชน์จากแหล่งดำน้ำ - โครงการการกำหนดขอบเขตพื้นที่แหล่งดำน้ำลึกและการจำกัดการใช้พื้นที่ดังกล่าว ในการทำกิจกรรมทางทะเลอื่นๆ (Zoning) - โครงการจัดตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยประจำแหล่งดำน้ำและฝึกอบรมการเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยชีวิต (Lifeguards) 	<p>ระยะกลาง</p> <p>ระยะสั้นและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>เมืองพัทยา / ทช./ พท.</p> <p>เมืองพัทยา / บม.รท.</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<p>- โครงการกำกับการดูแลและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวช้าง เช่น การจัดตั้งหน่วยงานดูแลช้างด้านสัตวแพทย์</p> <p>- โครงการการจัดระเบียบการท่องเที่ยวช้างที่แหล่งช้างบริเวณหมู่เกาะล้าน หมู่เกาะไม่ (และศึกษาขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ (Carrying capacity) ของเที่ยวช้างน้ำลึก พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน</p> <p>- โครงการศึกษาและให้มีการกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการท่องเที่ยวช้างน้ำลึก รวมถึงการท่องเที่ยวทางทะเลในรูปแบบอื่นๆ เช่น การท่องเที่ยวช้างน้ำลึก การเดินได้ทะเล (sea walking) ฯลฯ</p> <p>- โครงการเฝ้าระวังการทำประมงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวช้างน้ำลึก</p> <p>- โครงการดำเนินการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์บริเวณท่าเรือแหลมบาลีฮาย</p> <p>- โครงการการให้รางวัลและเกียรติบัตรแก่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวที่ปฏิบัติตามหรือทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์รับผิดชอบต่อสังคม (Volunteer Tourism) และประชาสัมพันธ์ผู้ที่ได้รับรางวัลอย่างแพร่หลาย</p>	<p>ระยะสั้น</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้นและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>เมืองพัทยา / ทร./ ทช./ จท.</p> <p>เมืองพัทยา/ ทร./ ทช./ จท./หน่วยงานวิจัย/หน่วยงาน</p> <p>เมืองพัทยา/ หน่วยงานวิจัย/หน่วยงานศึกษา/ ผ.ทท.</p> <p>ปม./ บก.รณ.</p> <p>เมืองพัทยา</p> <p>ททท./ เมืองพัทยา</p>
<p>แนวทาง/โครงการที่จัดทำไว้แล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำแผนการพัฒนาเมืองพัทยา พ.ศ. 2554 - 2558 (เมืองพัทยา) 1.1 การพัฒนาระบบการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งทางบก ชายหาด และทางทะเล ให้มีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา - โครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกเจ้าหน้าที่วิทยทางทะเลและชายฝั่งเมืองพัทยา - โครงการวางทุ่นพร้อมตาข่ายเพื่อจัดทำระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณอ่าวพัทยา 2. การจัดทำแผนแม่บทการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท.) - โครงการออกแบบและปรับปรุงถนนท่องเที่ยวทางธรรมชาติและภูมิทัศน์ทางทะเล (เมืองพัทยา เกาะล้าน เกาะไม่) 	<p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p>	<p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>เมืองพัทยา/อบจ.ชลบุรี</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการย่อยก่อสร้างปรับปรุงท่าเทียบเรือ (เมืองพื้ชา และเกาะล้าน) - โครงการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์แนวปะการัง เกาะล้าน - โครงการจัดทำแผนการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกาะไม่ <p>3. การจัดทำแผนการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 (กท.)</p> <p>3.1 การพัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม สร้างแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความเชื่อมั่นการให้บริการ การป้องกันดูแลรักษาความปลอดภัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ - โครงการศึกษาและจัดทำมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวทุกประเภท - โครงการพัฒนามาตรฐานและตราสีเขียว (Green Standards and Labels) ในภาคการท่องเที่ยว <p>3.2 การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการให้บริการให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รวมถึงสถาบันประกอบการได้นำมาตรฐานด้านการบริการท่องเที่ยวไปใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนามาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย - โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) <p>4. การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 (กท.)</p> <p>4.1 การดำเนินงานจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ เพื่อให้การใช้ประโยชน์เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>4.2 การดำเนินงาน ผลักดันให้มีการออกกฎ ระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและการปราบปรามผู้บุกรุกโดยมิชอบ และสอดส่องดูแลการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง</p>	<p>ระยะสั้น - กลาง ระยะสั้น ระยะสั้น</p> <p>ระยะสั้น - ยาว ระยะสั้น - ยาว ระยะสั้น - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - ยาว ระยะสั้น - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - ยาว</p>	<p>เมืองพื้ชา/อบ.จ.ชลบุรี เมืองพื้ชา เมืองพื้ชา</p> <p>กท. กท. กท. กท.</p> <p>กท. กท.</p> <p>กท. (กท./ สป.กท.)/ ทส./ กษ./ อบท. และทุกหน่วยงาน</p> <p>กท. (สป.กท./ กทท./ บก.ทท.)/ สตช./ มท./ ทส.</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<p>4.3 การผลักดันให้มีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการ และมาตรฐานความปลอดภัยในสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ และมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง</p> <p>4.4 การส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการเป็นตำรวจอาสาสมัครดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนของตนเอง และพัฒนาอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว อาสาสมัคร เพื่อสนับสนุนตำรวจท่องเที่ยว และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยทางทะเล (Lifeguard)</p>	<p>ระยะยาว</p> <p>ระยะยาว</p>	<p>กก. (กทท)/ สธ./ สตช./ มท./ ทส.</p> <p>กก. (บก.ทท./ สตช./ มท. (อปท.)</p>
	<p>5. การบริหารจัดการแนวปะการัง (ทช.)</p> <p>5.1 การปรับปรุงการกำหนดเขตและหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในแนวปะการัง</p> <p>- โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์จากแนวปะการังในท้องถิ่น และจัดทำเกณฑ์เขตการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น</p> <p>5.2 การนำเทคนิคและวิธีการในการป้องกันความเสื่อมโทรมของแนวปะการัง</p> <p>- โครงการจัดทำแผนการติดตั้งทุนเพื่อการอนุรักษ์พร้อมทั้งติดตั้งและบำรุงรักษาทุนเพื่อการอนุรักษ์ในเขตการใช้ประโยชน์ในแนวปะการัง</p> <p>- โครงการรวบรวม และจัดระเบียบมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลและกิจกรรมดำน้ำ</p> <p>- โครงการศึกษาการจัดแบ่งเขตกิจกรรมดำน้ำแบบผิวน้ำ ดำน้ำลึกและเขตจอดเรือท่องเที่ยวประเภทต่างๆ</p> <p>5.3 การใช้ระเบียบและข้อปฏิบัติในแนวปะการังโดยเคร่งครัด</p> <p>- กิจกรรมการจัดทำข้อควรปฏิบัติในแนวปะการังในเขตการใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการและพื้นที่ทำการประมง โดยประสานกับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากแนวปะการังและเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติในพื้นที่จริง</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้น</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p>	<p>ทช./ จังหวัด/ อพท./ อปท./ สทอภ./ อส./ ปม.</p> <p>ทช./ ทร./ อปท./ มหาวิทยาลัย</p> <p>ทช./ สพท./ มหาวิทยาลัย/ อปท.</p> <p>ทช./ อพท./ มหาวิทยาลัย</p> <p>ทช./ จังหวัด/ ปม./ สพท./ อส./ อปท./ สส.</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<p>- กิจกรรมการจัดทำคู่มือการอนุรักษ์แนวปะการังสำหรับผู้ใช้ประโยชน์จากแนวปะการังด้านการท่องเที่ยว</p> <p>- กิจกรรมการประชาสัมพันธ์การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์แนวปะการังรวมถึงจัดทำและเผยแพร่ความรู้ในแนวปะการังโดยผ่านสื่อต่างๆ</p> <p>5.4 การปรับปรุง กฎ ระเบียบและองค์การเพื่อเป็นการจัดการทรัพยากรแนวปะการังอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>- การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรปะการังและมีการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>ระยะสั้น</p> <p>ระยะสั้น</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>ทช./ มหาวิทยาลัย/ จังหวัด/ สพท./ เอกชน</p> <p>ทช./ จังหวัด/ ปม./ สพท./ อส./ อบท./ สส./ มหาวิทยาลัย/ องค์กรเอกชน</p> <p>ทช./ จังหวัด/ ปม./ สพท./ อบท./ สผ./ มหาวิทยาลัย</p>
	<p>6. การจัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรประมงปี 2553</p> <p>6.1 การลดผลกระทบจากกิจกรรมท่องเที่ยวดำน้ำในแนวปะการัง</p> <p>- การกำหนดให้เรือท่องเที่ยวต้องมีขยะและถังรวบรวมของเสียให้เพียงพอ และจัดการขยะและของเสียที่ถูกต้อง ไม่ให้ทิ้งลงสู่ทะเล พร้อมระบุบทลงโทษ</p> <p>6.2 การเสริมสร้างระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวในแนวปะการังแบบบูรณาการ</p> <p>- การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแหล่งดำน้ำแต่ละแหล่ง</p> <p>- การกำหนดให้มีการใช้ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางในการรับนักท่องเที่ยวที่จะไปท่องเที่ยวในแนวปะการังเพื่อการเพิ่มทักษะ และให้ความรู้ในการดำน้ำแก่นักท่องเที่ยว เก็บค่าธรรมเนียมจากนักท่องเที่ยวในอัตราที่เหมาะสม รวมถึงควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมในแหล่งดำน้ำแต่ละแหล่ง</p> <p>- การจัดตั้งคณะกรรมการดูแลรักษาผู้ดูแลพื้นที่ เพื่อกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการติดตาม การเก็บทุน รวมถึงการรับแจ้งการสูญหายของทุน</p>	<p>ระยะกลาง</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้น</p>	<p>อส./ จังหวัด/ สพท./ ผกก./ ทช./ อบท./ คพ.</p> <p>อส./ ทช./ อบท./ ผกก./ มหาวิทยาลัย</p> <p>อส./ ทช./ อบท./ ผกก./ มหาวิทยาลัย</p> <p>อส./ ทช./ อบท./ ผกก./ สพท.</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวดำน้ำ</p> <p>เสนอโดยโครงการวิจัยฯ</p>	<p>1. การพัฒนาด้านการตลาดและลูกค้า (นักท่องเที่ยว)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ โดยจัดทำกิจกรรมส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวดำน้ำสิบลีกร่วมกัน - กิจกรรมการจัดงานท่องเที่ยวทางทะเลเพื่อสร้างจุดเด่นให้พัทยาเป็นแหล่งฝึกสอนนักเรียนดำน้ำลึก - โครงการการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวดำน้ำ (Road Show) - โครงการพัฒนาและอบรมภาษาต่างประเทศแก่ผู้ประกอบการและตัวแทนนำเที่ยว เช่น ภาษารัสเซีย ภาษาอินเดีย ภาษากลุ่มตะวันออกกลาง ฯลฯ <p>1. การจัดทำแผนการพัฒนาเมืองพัทยา พ.ศ. 2554 - 2558 (เมืองพัทยา)</p> <p>1.1 การส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาและปรับปรุงภาพลักษณ์ของเมืองพัทยาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทั้งบก และทางน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวดำน้ำก็พากลางแจ้งทั้งทางบกและทางน้ำ - โครงการอบรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้อง - โครงการจัดกิจกรรมฟื้นฟู สงเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา - โครงการอบรมภาษาอังกฤษแก่ผู้ประกอบการและตัวแทนบริษัทนำเที่ยว - โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้เมืองพัทยากลายเป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติ - โครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว <p>1.2 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาให้เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวของประเทศและระดับนานาชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยารวมทั้ง สนับสนุนส่งเสริมภาคเอกชนให้เพิ่มแหล่งท่องเที่ยว 	<p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p>	<p>ททท./ เมืองพัทยา</p> <p>ททท./ เมืองพัทยา</p> <p>ททท./ เมืองพัทยา</p> <p>ททท./ เมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p>
<p>แนวทางที่จัดทำไว้แล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>		<p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p>	<p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว - โครงการส่งเสริมสนับสนุนและเป็นเจ้าภาพจัดกีฬาทางทะเลและชายหาด - โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการกีฬากลางแจ้งทั้งทางบกและทางน้ำ (ชายทะเล) <p>1.3 การส่งเสริม สนับสนุนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่ายองค์กรทั้งภาคตะวันออกและจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการท่องเที่ยว ระหว่างองค์กร ชุมชน หน่วยงานการ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งภูมิภาคตะวันออก - โครงการสัมมนาการส่งเสริมการตลาดนักท่องเที่ยวต่างประเทศ - โครงการส่งเสริมการขาย Pattaya Road Show ในประเทศและต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว ระยะสั้นต่อเนื่องถึงระยะยาว <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้นต่อเนื่องระยะยาว</p>	<ul style="list-style-type: none"> สำนักปลัดเมืองพัทยา สำนักปลัดเมืองพัทยา สำนักปลัดเมืองพัทยา <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p> <p>สำนักปลัดเมืองพัทยา</p>
	<p>2. การจัดทำแผนแม่บทการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท.)</p> <p>2.1 การยกระดับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว และการยกระดับการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเป็นศูนย์กลางในมิติอื่นๆ เช่น กีฬา การประชุม การแสดง ฯลฯ</p> <p>3. การจัดทำแผนการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 (กก.)</p> <p>3.1 การพัฒนา การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม สร้างแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการจัดอบรมพัฒนาผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยว <p>4. การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 (กก.)</p> <p>4.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างทางเลือกใหม่แก่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ 8 กลุ่ม (กลุ่มท่องเที่ยว Active Beach)</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - ยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>ไม่ได้ระบุ</p> <p>กทท.</p> <p>กทท./ กก./ มท. (อพท.)/ อพท./ วส./ ทส./ กรมธนา รักษ์</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<p>4.2 การสร้างสรรคกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) กลุ่มได้น้ำ เป็นต้น และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) และการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Tourism)</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>กก./ มท. (อปท./ สสปน./ สสปน./ สธ./ ศธ./ กษ./ สทท./ วธ.</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาเชิงองค์การและการเรียนรู้</p>			
<p>เสนอโดยโครงการวิจัยฯ</p>	<p>1. แนวทางการพัฒนาเชิงองค์การและการเรียนรู้โดยอาศัยการจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมของผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ดำเนินธุรกิจในเขตพหุวิทยาเพื่อจัดทำกิจกรรมต่างๆ ที่เห็นพ้องร่วมกัน (Common interest)</p> <p>- โครงการจัดรวมกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวดำเนินในเขตพหุวิทยา (Cluster) เพื่อทำกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดำเนินในเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมการตลาดร่วมกัน รวมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการ และภาคอื่นๆ</p> <p>- การพัฒนาโครงการสร้างองค์ความรู้การท่องเที่ยวที่ดำเนินผ่านกิจกรรมต่างๆ โดยอาศัย สถาบันการศึกษาทุกระดับ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม</p>	<p>ระยะกลาง</p> <p>ระยะกลาง</p> <p>ระยะกลาง</p>	<p>เมืองพหุวิทยา / ผ.ทท.</p> <p>เมืองพหุวิทยา / ผ.ทท.</p>
<p>แนวทางการจัดทำไว้แล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. การดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 (กก.)</p> <p>1.1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชน ท้องถิ่น ชุมชนผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการลงทุนเงินทุน การให้ความรู้ คำปรึกษาในการสร้างแบรนด์ และเอกลักษณ์ของสินค้า</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>กอกช./ กกธ.จ./ กรอ./ อก./ กก./ พณ./ สสว./ อพท./ มท. (อปท.)</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<p>2. การบริหารจัดการแนวปะการัง (ทช.)</p> <p>2.1 การสนับสนุนแผนงานสร้างความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรแนวปะการัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมและสัมมนาในระดับจังหวัดเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในแนวทางการจัดการของกรม - จัดทำยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับแผนการจัดการแนวปะการังระดับชาติ - จัดทำแผนงานรณรงค์สร้างความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรแนวปะการัง แก่กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ดำน้ำ และธุรกิจอื่นๆ ที่ดำเนินการบริเวณชายฝั่ง <p>2.2 การสนับสนุนกลุ่มอาสาสมัครผู้ใช้และสาธารณชนให้มีส่วนร่วมในการป้องกันแนวปะการัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการฝึกอบรมผู้นำ สนับสนุนและเสริมสร้างการรวมกลุ่มของประชาชนในท้องถิ่น - จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังทรัพยากรแนวปะการัง <p>2.3 การสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสำหรับดำเนินงานภายใต้มาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแนวปะการัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนกิจกรรมของชุมชนและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากแนวปะการังในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ <p>2.3 การกำหนดหลักสูตรการอนุรักษ์ระบบนิเวศแนวปะการังไม่โรงเรียนและสถาบันการศึกษา</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>ทช./ จังหวัด/ องค์การ เอกชน/ สผ./ อส./ อปท./ มหาวิทยาลัย</p> <p>ทช./ จังหวัด/ ปม./ สพท./ สส./ มหาวิทยาลัย/ องค์การ เอกชน</p> <p>ทช./ จังหวัด/ ปม./ สพท./ อส./ อปท.</p> <p>ทช./ จังหวัด/ องค์การ เอกชน/ สทว./ ปม./ มหาวิทยาลัย</p> <p>จังหวัด/ องค์การเอกชน/ ทช./ อปท./ สส./ มหาวิทยาลัย</p> <p>ทช./ จังหวัด/ สพท./ มหาวิทยาลัย</p>

ชื่อยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ หน่วยงานร่วม
	<p>จัดทำหลักสูตรและกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กในทุกระดับประถมศึกษาจนถึงชั้นอุดมศึกษา</p> <p>- ฝึกอบรมครู/อาจารย์ทั่วประเทศเกี่ยวกับกิจกรรมอนุรักษ์ปะการังและความหลากหลายทางชีวภาพในทะเล</p> <p>2.4 การปรับปรุง กฎ ระเบียบและองค์กรเพื่อเป็นการอุปในการจัดการทรัพยากรแนวปะการังอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>- รณรงค์ให้ภาคธุรกิจท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแนวปะการัง</p> <p>2.5 การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการกรวิจัยปะการัง และระบบนิเวศทางทะเล</p> <p>- สนับสนุนทุนพัฒนานักวิจัยด้านแนวปะการังและความหลากหลายทางชีวภาพในทะเล สำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก และพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล</p> <p>- จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรเอกชน เพื่อการจัดการและการอนุรักษ์แนวปะการัง</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p> <p>ระยะสั้น - กลาง</p> <p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>ศธ./ ทช./ มหาวิทยาลัย</p> <p>ศธ./ มหาวิทยาลัย/ ทช./ อส.</p> <p>จังหวัด/ ปม./ สพท./ อส./ อปท./ ทช.</p> <p>จังหวัด/ BRT/ มหาวิทยาลัย/ ทช.</p> <p>จังหวัด/ อปท./ องค์กรเอกชน/ มหาวิทยาลัย</p>
	<p>3. การจัดทำแผนแม่บทการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท.)</p> <p>- การดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชนท้องถิ่นชุมชนผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนเงินทุนวิชาการ ให้ความรู้และให้คำปรึกษาในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจการสร้างแบรนด์ และเอกลักษณ์ของสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว</p>	<p>ระยะกลาง - ยาว</p>	<p>อก./ พณ./ สสว.</p>

รายชื่อและอักษรย่อ

กค.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กคจ.	คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด
กทท.	กรมการท่องเที่ยว	กรอ.	คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน
กษ.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กอช.	คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ
คพ.	กรมควบคุมมลพิษ	จท.	กรมเจ้าท่า
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กองทัพเรือ	
ทส.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	บ.ท.ท.	กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว
บ.ก.	ร.น. กองบังคับการตำรวจน้ำ	บม.	กรมประมง
ผ.ทท.	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว (อาทิ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวดำน้ำลึก ผู้ประกอบการท่องเที่ยวดำน้ำตื้น ผู้ประกอบการเรือนำเที่ยว ฯลฯ)	มท.	กระทรวงมหาดไทย
พณ.	กระทรวงพาณิชย์	ศธ.	กระทรวงศึกษาธิการ
วธ.	กระทรวงวัฒนธรรม	สตช.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สกว.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	สทอ.ก.	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
สทท.	สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	สป.กก.	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
สธ.	กระทรวงสาธารณสุข	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
สปน.	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	สส.	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
สพท.	สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา	สสว.	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สสปน.	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ	อพท.	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
อก.	กระทรวงอุตสาหกรรม		
BRT	โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย		